De keverfauna van het reservaat «De Waelenhoek» te Niel (Prov. Antwerpen) (Coleoptera)

M. LODEWYCKX & J. SPEYBROUCK

Résumé. Les coléoptères de la réserve «De Waelenhoek» à Niel (Prov. d'Anvers) (Coleoptera)
En 1986 et 1987 les auteurs ont fait l'inventaire des coléoptères de la réserve «De Waelenhoek» à Niel (Prov. d'Anvers). Après une courte introduction à propos de l'historique du terrain suit une liste des espèces observées.

Abstract. The beetles of the reserve «De Waelenhoek» at Niel (Prov. Antwerp) (Coleoptera)
In 1986 and 1987 the authors have made the inventory of the Coleoptera of the reserve «De Waelenhoek» at Niel (Prov. Antwerp). After a short introduction about the history of the terrain follows a list of the observed species.

Lodewyckx, M. : Binnenpad 25, B-2090 Stabroek.
Speybrouck, J. : Dendermondestraat 51, B-2018 Antwerpen.

In het voorjaar van 1986 zijn enkele amateur-entomologen gekontakteerd door twee beheerders van het natuurreservaat «De Waelenhoek», gelegen te Niel, Hellegat (Prov. Antwerpen). Hun opdracht was een lepidopterologische en coleopterologische inventaris op te stellen van het gebied. De gebroeders DE PRINS staan in voor de vlinders, wij werkten aan de keverlijst. We geven hier de waarnemingen van de families Carabidae, Haliplidae, Gyrinidae, Dytiscidae, Chrysomelidae en Curculionidae.

Het reservaat, met een kleine oppervlakte, is gelegen in de sterk geïndustrialiseerde Rupelstreek. Het is een ecologisch waardevol gebied met een pioniersvegetatie en een grote verscheidenheid aan biotopen. Hoe het gebied eruit ziet, kunnen we best aantonen met een schets van de historiek.

Het gebied is ontstaan door een eeuwenoude aktiviteit van kleiuitgravingen. De eerste kleiwinning is begonnen rond 1830 en heeft tot circa 1930 geduurd. Het noordoostelijk deel (terrein Dienst Domeinen) werd met de hand uitgegraven rond 1860 en daarna volgezet met breekovens. Deze loodsen werden pas rond 1975-1978 afgebroken zodat de begroeiing hier ongeveer 10 jaar oud is. De kleiputten op het domein Waters & Bossen werden machinaal getrokken (tot 5-6 m diep) en ze zijn 50-60 jaar oud. Deze putten of beter, vijvers, zijn sindsdien onveranderd gebleven. Langs de Potaerdestraat werd de diepte in 1970 volgestort met gips afkomstig van de Prayon-Rupel chemie. In 1982 werd door de dienst Waters & Bossen ongeveer 3 ha. heraangeplant met eik, els, es, beuk, robinia, zoete kers enz. Vijf jaar geleden werd een klein deel van het gebied een B.N.V.R.-reservaat.

De lijst van de kevers te Niel is het resultaat van de vangsten van twee jaar (1986-1987).

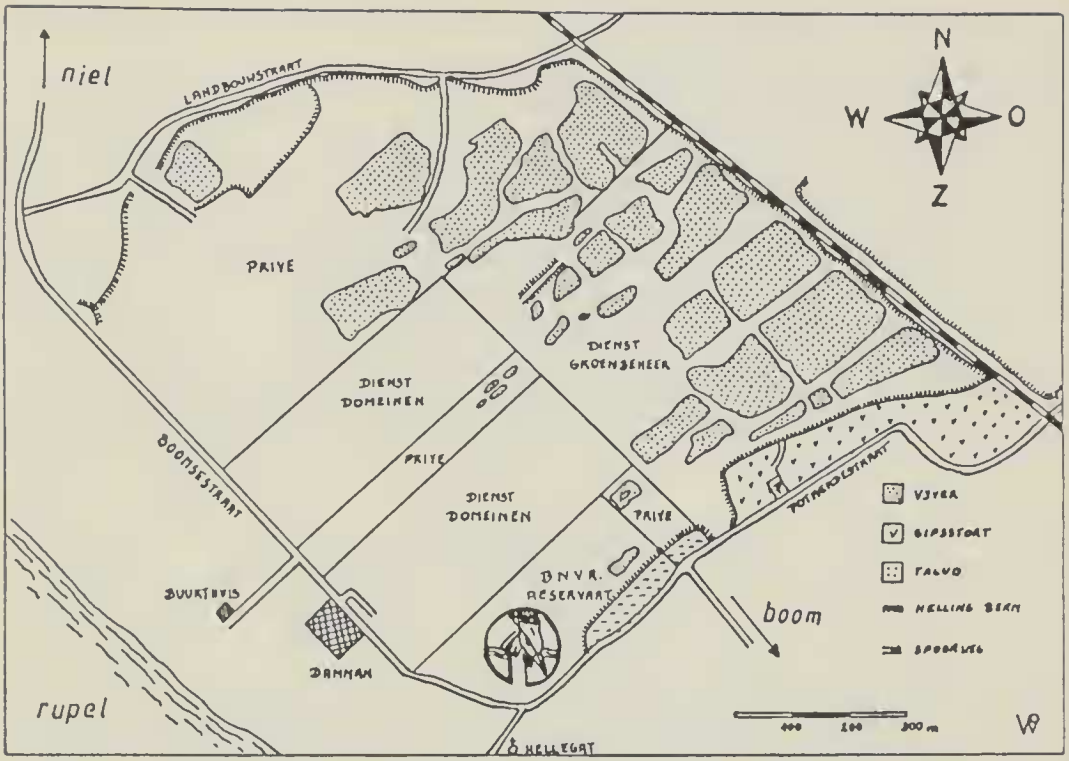

Figuur 1 : Kaartje van het reservaat «De Waelenhoek» te Niel (Prov. Antwerpen)

Carabidae

Leistus ferrugineus LINNAEUS
Notiophilus biguttatus FABRICIUS
Dyschirius aeneus DEJEAN
Bembidion lampros HERBST
Bembidion ustulatum LINNAEUS
Bembidion assimile GYLLENHAL
Bembidion femoratum STURM
Bembidion quadrimaculatum LINNAEUS
Bembidion quadriguttatum FABRICIUS
Bembidion articulatum GYLLENHALL
Bembidion octomaculatum GOEZE
Ocys harpaloides SERVILLE
Tachys bistriatus DUFTSCHMID
Chlaenius vestitus PAYKULL
Badister anomalus PERRIS
Stenolophus skrimshiramus STEPHENS
Stenolophus mixtus HERBST

Acupalpus flavicollis STURM
Acupalpus meridianus LINNAEUS
Acupalpus dorsalis FABRICIUS
Acupalpus exiguus DEJEAN
Bradycellus verbasci DUFTSCHMID
Bradycellus harpalinus SERVILLE
Pterostichus nigrita FABRICIUS
Pterostichus strenuus PANZER
Calathus melanocephalus LINNAEUS
Agonum marginatum LINNAEUS
Agonum thoreyi PANZER
Agonum ruficornis DEJEAN
Agonum obscurus PAYKULL
Demetrias imperialis GERMAR
Dromius linearis OLIVIER
Dromius melanocephalus DEJEAN
Odacantha melanura LINNAEUS

Haliplidae

Haliplus lineatocollis MARSHAM
Haliplus ruficollis DEGEER

Haliplus fluviatilis AUBE
Haliplus lineolatus MANNERHEIM

Gyrinidae

Gyrinus colymbus ERICHSON

Dytiscidae

Noterus clavicornis DEGEER
Laccophilus minutus LINNAEUS
Laccophilus hyalinus DEGEER

Hygrotus decoratus GYLLENHAL
Hydroporus palustris LINNAEUS
Hydroporus pictus FABRICIUS

Hyphydrus ovatus LINNAEUS
Coelambus impressopunctatus SCHALLER
Hygrotus versicolor SCHALLER
Hygrotus inaequalis FABRICIUS
Ilybius obscurus MARSHAM
Rhantus punctatus GEOFFROY
Colymbetes fuscus LINNAEUS

Hydrophilidae

Coelostoma orbiculare FABRICIUS
Cercyon ustulatus PREYSSLER
Cercyon marinus THOMSON
Hydrobius fuscipes LINNAEUS
Anacaena globulus PAYKULL
Anacaena limbata FABRICIUS
Laccobius bipunctatus FABRICIUS
Helochares obscurus MULLSANT
Enochrus bicolor FABRICIUS
Enochrus melanocephalus OLIVIER
Enochrus testaceus FABRICIUS
Enochrus coartatus GREDLER
Cymbiodyta marginella FABRICIUS
Chaetarthria seminulum HERBST

Chrysomelidae

Donacia clavipes FABRICIUS
Chrysomela polita LINNAEUS
Phaedon cochleariae FABRICIUS
Lochmaea capreae LINNAEUS
Longitarsus waterhousei KUTSCHERA
Longitarsus anchusae PAYKULL
Haltica tamaricus SCHRANK
Chalcoides aurea GEOFFROY
Chalcoides fulvicornis FABRICIUS
Chalcoides aurata MARSHAM
Hispella atra LINNAEUS

Curculionidae

Otiorrhynchus rotundatus SIEBOLD
Phyllobius piri LINNAEUS
Barynotus elevatus MARSHAM
Tapinotus sellatus FABRICIUS
Cidnorrhynchus quadrimaculatus LINNAEUS
Ceuthorrhynchus chrysanthemi GERMAR
Ceuthorrhynchus cochleariae GYLLENHAL
Balanobius crux FABRICIUS
Balanobius salicivorus PAYKULL
Anthonomus pedicularius LINNAEUS
Anthonomus pomorum LINNAEUS
Sibinia tibialis GYLLENHAL
Cionus tuberculosus SCOPOLI
Rhampus pulicarius HERBST
Cryptorhynchus lapathi LINNAEUS
Crypidius equiseti FABRICIUS
Apion onopordi KIRBY
Apion fuscirostre FABRICIUS
Apion meliloti KIRBY
Rhynchites pauxillus GERMAR
Rhynchites aequatus LINNAEUS

De soorten werden gedetermineerd met behulp van : EVERTS (1898-1922), FREUDE et al. (1971-1976), HANSEN (1987), HOLMEN (1987), LINDROTH (1985-1986), REITTER (1908-1916) en TRAUTNER & GEIGENMÜLLER (1987).

Literatuur

Everts, E., 1898-1922. Coleoptera Neerlandica, deel I-II-III. Martinus Nijhoff, 's Gravenhage.

Freude, H., Harde, K. & Lohse, G., 1971-1976. Die Käfer Mitteleuropas, Band 2-3. Verlag Goecke & Evers, Krefeld.

Hansen, M., 1987. The Hydrophiloidea (Col.) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Entomologica Scandinavica* **18**. Scandinavian Science Press Ltd., Copenhagen.

Holmen, M., 1987. The aquatic Adephaga (Col.) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Entomologica Scandinavica* **20**, Pt. 1. Scandinavian Science Press Ltd., Copenhagen.

Lindroth, C.H., 1985-1986. The Carabidae (Col.) of Fennoscandia and Denmark. *Fauna Entomologica Scandinavica* **15**, Pt. 1-2. Scandinavian Science Press Ltd., Copenhagen.

Reitter, E., 1908-1916. Fauna Germanica, Käfer. Band 1-2-4-5. Repro-Druck und Verlag R. Lubeck, Augsburg.

Trautner, J. & Geigenmüller, K., 1987. Tiger Beetles - Ground Beetles. Druckerei F. Steinmeier, Nördlingen.